

LE SÂDHANA DE LA DÂKINÍ DE GNOSE SUKHASIDDHI ET
LES INSTRUCTIONS POUR LA PRATIQUE DES SIX YOGAS

LA VOIE D'UNION RAPIDE

༄༅། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་སུ་ཁ་སི་རྗེའི་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཟབ་དང་
ཚོས་དུག་གི་བྲིད་ཡིག་ཟུང་འདུག་ལྷུང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

Composé par

Jamgön Kongtrül Lodrö Thayé

Traduit du tibétain par

Denys Rinpoché

et le comité de traduction de Kalu Rinpoché

Dragyur Dzamling Künchab

༡༡། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་སུལ་སི་རྗེའི་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཟབ་དང་
 ཚེས་དྲུག་གི་བྲིད་ཡིག་ཟུང་འཇུག་སྐྱུར་ལམ་ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ།།

།ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཀིའི་གཙོ་མོ་ནི།
 །བདེ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཅེས་གྲགས་པ།
 །ས་བཅུའི་དབང་ལྷན་ཆེན་མོ་དང་།
 །དབྱེར་མེད་སྐྱེ་ལ་བཏུད་ནས།

།རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་གསང་བའི་ཚིག་
 །གྲུབ་ཆེན་ལྷུང་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད།
 །སྐྱེན་བརྒྱུད་རྟོག་གོས་མ་བསྐྱེད་པ།
 །སྐྱེས་འཛིན་ལུང་གསལ་བར་བྲ།

།དེའང་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་རྣམ་ལྷན་ལ་གང་ཟག་གི་ཚིག་དང་རྟོག་གི་འོ་སྐྱོན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེན་བརྒྱུད་རྗེ་
 རྗེའི་གསང་ཚིག་ཚོ་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་འབད་མེད་དུ་སྟེར་བའི་སྟེན་ཅིག་མཆིས་པའི་ནང་ནས།
 །སྐྱེད་གི་དྲངས་མ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ལྷན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ཚོས་སུ་བརྒྱུད་པ་ལས་ཁྲུང་བརྒྱུད་པ་བསྐྱེད་པར་མ་
 མཛད་པའི་ཟབ་གསང་མཁའ་འགྲོའི་སྐྱིད་བྲག་ནི་འདི་ཡིན་ལ། །འོན་ཀྱང་དུས་སྐུལ་གྱི་དབང་གིས་གཞུང་ཡན་
 །ལག་པལ་ཆེར་རྒྱ་ཀིའི་རང་གནས་སུ་བྱོན་ཟིན་ཀྱང་། །གང་མས་པའི་རྩ་བ་ལེགས་པར་བཞུགས་པ་
 །དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་བདེར་འཆད་པ་ལ་གསུམ།

སྐྱོན་འགྲོ།
 དངོས་གཞི།
 རྗེས་སོ།

LE SÂDHANA DE LA DÂKINÎ DE GNOSE SUKHASIDDHI ET
LES INSTRUCTIONS POUR LA PRATIQUE DES SIX YOGAS

LA VOIE D'UNION RAPIDE

*Hommage à la déesse, Jnâna Dâkinî
Nommée 'Pouvoir du Bonheur',
Toute puissante de la dixième terre,
Et au Maître qui en est inséparable.*

*Je vais maintenant élucider les paroles du Maître,
Les mots secrets du Détenteur Vajra,
Quintessence de l'esprit du Mahâsiddha Khyungpo,
Et de sa lignée de bouche à oreille,
Inaltérée par la mentalisation.*

Dans les Cinq Joyaux de la lignée orale (des Cinq Enseignements d'Or), il n'y eut aucune pollution venant de spéculations intellectuelles ou de paroles de personnes ordinaires. Les paroles adamantines et secrètes de la lignée de bouche à oreille offrent ainsi la réalisation de l'état d'union en cette vie et sans effort.

La pratique qui suit est la sève quintessentielle de toutes leurs transmissions, la profonde et secrète vitalité du cœur de la Dâkinî qui, sans jamais avoir été ébruitée, s'est transmise comme un enseignement caché, de fortuné à fortuné. Du fait du karma de cette époque, la plupart de ses commentaires sont retournés en le domaine des dâkinîs, mais ses instructions fondamentales ont parfaitement perduré.

Leur présentation aisée pour la pratique se fait en trois points :

- 1. Les préliminaires ;*
- 2. La pratique principale ;*
- 3. La conclusion.*

།དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་མོང་སྐྱབས་སེམས་དང་། ལྷན་མིན་དག་གི་དུང་སྤོང་རོ།

དང་པོ་ནི། འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིན་གྱིང་ཁྱད་པར་བས་རྒྱུད་སྤྱིན་ཅིང་སྤོ་སྤོ་གླེ་རྣམ་པ་བཞི་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་ས་པའི་གང་ཟེ།
གིས་དབེན་པར་བདེ་བའི་གདན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚེས་དང་ལྷན་པས་འཁོད་དེ།

ཉམ་

མ་དྲུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སོང་གོ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་གྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་
ཆེའི་བྲི་སྒྲ་ཚོགས་པར་ཉི་ཟླའི་གདན་ལ་ཅུ་བའི་སླ་མ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་བྱུགས་ལེ་ཤེས་རྗེ་རྗེའི་བདག་ཉིད། སྐྱ་གཟི་མདངས་
མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་ཞལ་འཇུག་བག་དང་ལྷན་པ། ཐུགས་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་སློང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ། །

མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་དང་དན་སོང་ལས་སློལ་ན། གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལྷ་སྤོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པ་དེའི་
མདུན་དུ་རང་དང་ཕ་མས་གཙོར་བྱས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་མོས་ལ།

ཐམ་སྐྱར

མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་ཀུན་
འདུས་གྱི་རོ་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་ལགས་སོ། །

།ཞིས་ལའན་བདུན་ལ་སེགས་པ་དང་།

ཉམ་

[མ་] ཞམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱུང་
འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཟབ་
མོ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བགྱིའོ། །

།ཞིས་ལའན་གསུམ་གྱིས་སེམས་བརྒྱུད།

① Les préliminaires

Les préliminaires ont deux parties :

- 1. en général : Refuge et Bodhicitta ;*
- 2. en particulier : l'Enceinte Vide Purificatrice.*

○ En général, Refuge et Bodhicitta

Ceux dont l'esprit a été mûri par la transmission de cette pratique et qui maîtrisent l'apprentissage des quatre notions fondamentales s'isoleront et, sur un coussin confortable, se disposeront dans les points de la posture puis :

Jodang

DANS l'espace face à soi,
Sur huit grands lions, le précieux trône ;
Comme coussin : lotus multicolore, soleil et lune ;
Dessus, le Maître-Source Vajradhâra,
Nature vajra de l'expérience première
Des Corps, Parole, Esprit de tous les Bouddhas.
Son corps, doté d'un éclat incomparable, est majestueux ;
Son visage, souriant avec bienveillance ;
Son esprit, reposant en maints samâdhis.

En se disant : « Entendre simplement son nom libère du samsâra et des mauvaises existences, que dire de lui adresser une prière ? En sa présence, moi et mes parents principalement, et tous les vivants entrent en Refuge ».

*Jodang
Anjali*

TOUS les vivants, mères omniprésentes,
Entrent en le Refuge du Précieux Maître,
Union de tous les Refuges.

Réciter sept fois ou plus.

POUR le bien de tout vivant,
Nos mères omniprésentes,
Réalisons l'état de Vajradhâra,
En pratiquant sa profonde voie.

Ainsi par trois fois, générer bodhicitta.

ཚུལ་

[སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག
སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག
སྤྲུག་བསྐྱེལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག
ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སློམས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་
གྱུར་ཅིག།^༣]

གཉིས་པ་དག་གྱེད་ཨའི་སློང་ར་ལ་སློང་བ་དང་། དངོས་གཞིའོ།

།དང་པོ་གསེལ་བ་གདབ་པ་ནི།

རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་གསེལ་བ་གདབ་པར་མོས་ལ།

ཐུགས་
ལྷན་

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་རོ་བོ་སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསེལ་
བ་འདེབས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་བདག་
འཛིན་སློབ་ཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །དགོས་མེད་རྒྱུད་ལ་
སླེབ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །སྤྱུ་ལུས་མི་ལམ་འགྲོངས་པར་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །འོད་གསལ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སླེ་
བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།།^༣

ཞེས་གསེལ་བ་ལན་མང་དུ་བཏབ།

ཚུལ་

མིས་གྲུས་གྱི་ཤུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པས་སྤྱི་བོའི་སྤྲོ་མ་འོད་དུ་ལྷུན་པར་
ལ་ཐིམ།།

Jodang

QUE tous vivants aient le bonheur et les causes du bonheur,
Soient libres de souffrances et des causes de souffrance,
Ne quittent pas le vrai bonheur libre de souffrance,
Et résident en la grande équanimité libre de passions partisanses. *(Trois fois)*

○ En particulier, l'enveloppe vide purificatrice

• *La prière*

Pensant que l'on prie avec tous les vivants, adressant de nombreuses fois cette prière au Maître :

Anjali

PRÉCIEUX Maître, union de tous les Bouddhas des trois temps,
Pour le bien de tout vivant :
Veuillez inspirez à mon esprit de renoncer à la saisie d'ego,
Inspirez-moi le non-attachement,
Inspirez la réalisation du corps d'illusion et du rêve,
Inspirez la Claire-Lumière du Mahâmudrâ. *(Trois fois).*

Jodang

PAR la force de l'intense dévotion,
Du sommet de la tête, le maître fond
En lumière qui est absorbée en soi.

གཉིས་པ་ནི།

རང་ཐམས་ལུ་གནས་པའི་མགོ་བའི་ནང་དུ་འོད་གྱི་ཚོས་འབྱུང་དཀར་པོ་ཟུར་གསུམ་པ། ཟུར་གཅིག་སྒྲིན་མཚམས་
དང་གཉིས་ན་བ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། ཚ་བ་ཐར་བཟུར་དུ་ཟུག་ཅིང་ཁ་གདེངས་ཆེ་བ་ཞེན་དུ་
བསྟན་པ། རང་འོད་སྟོང་གི་དབུས་ཏེན་མེད་པར་ཡི་གེ་ཨ་དཀར་པོ་ཚོས་འབྱུང་གི།ཁ་མཚམས་ལས་ཟུང་མཐོ་
བཞིག་བསྟོམས་ལ་སེམས་འཛོལ།

ཨ་ཞེས་ལན་ཉེར་གཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཨ་ལས་བདུད་ཚེ་དཀར་པོའི་རྒྱན་བབ། ཚོས་འབྱུང་གི་ནང་ཁྲིགས་
མེར་གྱིས་གང། སྤྱིར་ཞུམ་ཞུམ་ལུང་པས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང། ཚོར་བས་ཐོག་མེད་ནས་བསམ་གསལ་
པའི་ནང་གའོན་སྤྱི་གསུམ་ཐམས་ཅད་དག་སྟེ་ལུས་སྟོང་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ།

L'Enveloppe Vide

– Représentation

En son aspect ordinaire, méditer dans sa tête un chöjung de lumière blanche ; un angle à l'espace inter-sourcillier, les deux autres aux oreilles droite et gauche, la pointe en bas et la base évasée en haut. Au milieu de son intérieur vide, sans support, le A blanc, dont la partie supérieure émerge légèrement de la base.

– Instructions

La récitation de vingt-et-un A fait s'écouler du A l'amrita blanc. Il empli l'intérieur du chöjung à ras bord puis déborde en gros flots, emplissant tout l'intérieur et l'extérieur du corps, dissipant toutes maladies, démons, négativités et voiles accumulés depuis des temps sans commencement : le corps devient vide et clair ; sa nature, de lumière.

A (21 fois)

À la fin : contemplation, – rangbap –

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ།

རྟེན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། བརྟེན་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་

དང་པོ་ནི། བརྟེན་པ་རྣམས་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་རྟེན་ལྷ་བུར་ཁོལ་འདོན་བྱས་ཚེ། ལྷ་བུས་མཐམས་ཚད་མེད་བཞི་སྟོན་དུ་

བཏང་། དུས་ལ་འདིར་དག་གེད་སྟོང་དའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ།

ཨོྲཱ་ལྷ་ལྷ་མ་ཤར་རྟེན་ལྷ་ལྷ་མ་ཤར་རྟེན་ཉཱ། ། གྱིས་སྟོང་པར་སྒྱུང་།

སྟོང་པའི་དང་ལས་རྗེས་སུ་གཞི་ར་བ་བྲ་བ་གུར་གྲ་བྱེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་
འབར་བའི་སྒྱུར་བའི་འཁོར་ལོའི་ནང་དུ། གཞལ་ཡས་ཁང་མཚན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་དང་རྒྱ་བའི་སྟེང་
དུ། དང་ཉིད་རྒྱན་ཅིག་གིས་མཁའ་འགོམ་སུལ་སིལ་སྐྱེས་མཛེས་ཤིང་
ལྷ་ར་དཀར་བ། དབུ་སྐྱ་སིལ་བུར་འཕྲུང་ཞིང་རུས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བརྒྱུ་
པ། ལྷ་གཞལ་མཛེས་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ། གཡོན་སྐྱེ་མེད་མཚོན་
པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཚེད་དུ་འཕྲུར་ཅོམ་མཛེད་པ། ཞབས་གཉིས་གར་སྟབས་
གྱི་རྣམ་པ། ལྷ་གསུམ་རྩིག་གོར་གཟིགས་པ། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་ཅན།

དའི་སྐྱི་བོར་ཨོྲཱ། མ་གྱིན་པར་ཞུཤེ། ལྷ་གསུམ་ཀར་རྩྭ།

དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་ཡེ་ཤེས་པ་བརྗོད་སྐྱེ་རྩེ། ། ལྷ་གསུམ་ལྷ་གསུམ་

ལྷ་གསུམ་ལྷ་གསུམ་

དམ་ཚིག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ། ལྷ་གསུམ་

བསྐྱེད་
དམ་ཚིག་རྒྱ
གཉིས་མེད་རྒྱ

② Pratique principale

○ La Phase de génération

Pour pratiquer simplement quotidiennement la méditation-récitation : réciter en préliminaire Refuge, Bodhicitta et les Quatre Illimitées, puis continuer avec la pratique de l'enveloppe vide du A ; après quoi, avec :

Om svabhâva shuddhah sarva dharmâh svabhâva shuddho' ham *purifié en vacuité.*

Récitatif

D E L'ÉTAT vide, fondement adamantin
Et cercle protecteur : enceinte, filets, tente et dais,
Flamboyants du feu de gnose.

Dedans, le palais d'immensité, parfait en toutes qualités.

Au milieu, sur lotus et lune, je suis instantanément la
Dâkinî Sukhasiddhi, blanche comme conque, cheveux relâchés en mèches déliées, parée d'ornements d'os, la main droite tenant kapâla empli d'amrita, la gauche levée, dans le mudrâ montrant le non-né ; les deux jambes en posture de danse et trois yeux contemplant, écarquillés ; corps d'expérience primordiale, avec :

Au front **Om**, à la gorge **Âh**, au cœur **Hûm**.

Leurs lumières irradient, invoquant sa présence de gnose – **Vajra samâjah** –

Jah hûm vam hoh.

Indissociable de la présence symbolique.

Mudrâ du rassembl.

Mudrâ du samaya et de l'union

དེ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ།

ཨོ་སྤྲུལ་སྒྲིབ་རྩྱུ་ལྟོ།

ཞེས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེལ་བའི་བརྒྱུ་ལ་ཕུང་ཟེད་དང་།

རང་གི་ལྟེ་བར་བརྒྱ་འདབ་བཞིའི་དབུས་སྤྱུ་ཨ། འདབ་བཞི་ལ་ཉ་རི་
ཞི་ས་གཡས་སྐྱོར་དུ་འཁོད་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཀར་ལ་དམར་བའི་
མདངས་ཆགས་པར་མོས།

སྤྲུལ་བརྒྱུ་ལ་ས་ལྟེ་བའི་ཡི་གེ་ལས་འོད་འཕྲོས། སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལ་ཁྱེན་བརྗེ་རུས་གསུམ།
མ་འབའ་འགྲོ་སྤྲེ་ལྟུང་ཆེན་བཞི་ཕྱོགས་སྐྱོད་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གི་རུས་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་འོད་ཡོན་ལྷའི་
བཅུད་ལ་སོགས་པའོད་ཟེར་དཀར་དམར་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེས་ནས་ལྟེ་བའི་ཡིག་འབྲུ་ལ་ཐུང་བར་མོས་ལ།

ཨ་ཉ་རི་ཞི་ས།

ཞེས་ཡི་གེ་ལྷ་པ་ཅི་རུས་བརྒྱ།

L'esprit tourné vers elle :

Om sukhasiddhi hûm.

Pratiquer la récitation invoquant sa présence.

A U NOMBRIIL : le lotus à quatre pétales,
Au milieu **A** et sur les pétales

Ha ri ni sa dextrorsum ;

Toutes sont blanches, d'un éclat rougeoyant.

*Récitant les cinq syllabes, **A ha ri ni sa**, pratiquer avec le 'tro-dü' associé à l'activation des qualités et leur intégration au nombril. Récitant le mantra, de la lumière irradie des lettres du nombril. Elle active toutes les qualités éveillées des Bouddhas et Bodhisattvas : leur intelligence, amour, puissance ; ainsi que tous les pouvoirs des dâkinîs des cinq familles, des grands protecteurs des quatre orientes et des gardiens des dix directions. Ensuite, toute la quintessence des expériences sensorielles mondaines et toutes les qualités éveillées sont intégrées en rayons de lumière blanche et rouge, qui se fondent en les syllabes du nombril.*

A ha ri ni sa.

Méditant ainsi, récitez les cinq syllabes autant que se peut.

བྱེད་པར་དབང་གི་ལས་བསྟན་ན་མི་གནས་པ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣོན་པ་དམིགས་པའི་ཟབ་གནད་བསྟན་རྒྱུ་ལ་ཡིག་
ཚུངས་ལྟ་བུ་གསལ།

མཐུན

ནམ་མཁའ་འཇམ་རིས་མེད་སྟོང་པ་ལ།
འདིག་བཅས་སེམས་གྱི་ཚུ་བ་གཅུན།
ཚུ་བ་བཅུན་ལ་སྟུག་པར་བཞག།

འཇམ་པའི་དོན་ཅན་པར་བྱས་ལ་མཉམ་པར་བཞག།

འདིར་སྐྱེ་མེད་མཚོན་པའི་ཤུག་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི། གཡོན་པའི་ཁྲུང་ལ་མཇུག་མོ་ནམ་མཁའ་བར་བསྐྱེད་བ་ཡུར་ཅོམ་
མཛད་པའོ། འདིར་མཁུན་རབ་ཚེས་ཇེ་འོ་ཁྲིད་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་གཞན་འདི་ལྟར་ལ། ཤུག་གཡས་
ཤུགས་ཀར་ཚེ་གསུམ་ཤུག་རྒྱུ་སྐྱེ་གསུམ་མཚོན་ཞིང་། གཡོན་སྤྲིགས་མཇུག་གིས་སྐྱེ་མེད་སྟོན་པ། ཞབས་
ཅོག་ཤུའི་བཞུགས་སྟངས་ཅན་ཏུ་བཞད་དེ་རྣོན་པ་རི་སྐྱབས་འབྲེལ་ཆགས་སུ་མཛད་སྟངས་

(Ici se pratiquent les Six Yogas. Pour conclure, il est possible de pratiquer la réception des initiations.)

Si l'on accomplit particulièrement le rituel du conférer de pouvoir, pratiquer la méthode du point fondamental des trois non-demeures qui se trouve dans les écrits anciens (voir instructions).

À la fin, l'introduction directe de Sukhasiddhi :

Jodang

EN LE VIDE de l'espace tout ouvert,
La source d'esprit se suspend en clarté.

Source suspendue, rester tout détendu.

Contempler (présent en ce sens).

Le mudrâ montrant le non-né consiste en l'index de la main gauche brandi dans l'espace mais il est aussi une autre façon de faire la génération, venant des instructions de Kÿenrab Chöjé, dans laquelle la main droite est au cœur, dans le mudrâ des trois points, symbolisant le trikâya, l'index de la main gauche brandi, montrant le non-né, les jambes en posture accroupie. Cette représentation est celle suivie pendant la phase de perfection (formelle des Six Yogas).

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ། ཚོས་དྲུག་ལས།
 །དང་པོ་ཐབས་ལམ་གཏུམ་མོ་ནི།
 །ལུས་གནད་མེ་ཐབ་དྲུག་ཚིངས་གྲ།
 རླུང་རོ་དགུ་ཕྱགས་ལག་ལེན་ལྟར་འབྱུང།
 རང་ཉིད་སྤྲུལ་པ་སྤྲིང་ནས་ལ་བའི་ལུས་ནང་སྤོང་པ་དར་གྱི་གུར་ཕུབ་པ་ལྟ་བུའི་ལྟོ་བའི་ཐད་གྱི་དབུས་སུ། མེའི་
 བསྐྱེད་མར་པོ་འདབ་མ་བཞི་པ།
 དེའི་ལྟོ་བར་ཨ་ཡིག་དམར་པོ། འདབ་བཞི་ལ་ཤར་དུ་རྟ། ལྟོར་རི། ལུབ་ཏུ་ནི། བྱང་དུས་རྣམས་ཀྱང་
 །ཁ་དོག་དམར་པོ། ཡིག་འབྲུ་རྣམས་པསྐྱེ་ལས་ཅུང་ཟད་འཕགས་པ།
 བཤའ་སྤོར་ཡི་ལས་རླུང་དཀྱིལ་ལྷང་གུ་བཅས་གསལ་གདབ།
 ཐོག་མར་འོག་རླུང་ཅུང་ཟད་བསྐྱུམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བཤའ་སྤོར་རླུང་གཡོས། ལྟོ་བའི་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པས་ཁ་དོག་
 །ལྟོག་བར་དམར་ཞིང་རེག་བྱ་ཚེ་བ་གཡོན་སྤོར་དུ་སྤོར་རོ་འཁོར་བ་ལ་དམིགས་པ་དྲག་ཏུ་གཏད།
 ལྟོང་རླུང་དལ་བུས་མཉན་ཏེ། རླུང་དུ་བསྐྱེད་བས་ལྟོ་བའི་ཨ་ལས་མེ་ཁ་དོག་དམར་ལ་རེག་བྱ་ཚེ་བ་དོ་བོ་བདེ་བའི་
 རང་བཞིན་ཏེ་ཚོས་གསུམ་ལྟོན་མཐེ་བོང་ཅམ་འབར་བ་དམིགས།
 རླུང་འབྲུག་ཁ་ཤས་མཚམས་ཨའི་འོད་ཟེར་དམར་པོས་ཕྱོགས་གྱི་ཡིག་འབྲུ་བཞི་བསྐྱེད། དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཚོས་
 གསུམ་ལྟོན་གྱིས་མེ་འབར་བས་ཐོག་མར་ལྟོ་བའི་ཕྱོགས་གྱི་ལུས་ནང་ཐབས་ཅད་འབྲུབ་པས་བདེ་དོད་སྐྱེས་པར་མོས།
 དེ་ལ་གོ་མས་རྣམས་རིམ་པར་སྤོང་ག། །མགྲིན་པའི་བར་དུ་འབྲུབ་ཅིང་མཐེར་ལུས་ཐབས་ཅད་མེ་འོད་དམར་འཚོར་
 གྱིས་གང་བར་བསམ་ལ་དེ་དག་རྣམས་གྱི་སྐྱབས་སུ།
 ཨ་རྟ་རི་ནི་ས་ཞེས་ཡིད་བརྒྱས་བྱའོ།
 །འུམ་ཅན་སྤོར་བ་བཞི་ལྟན་སྤྱི་དང་འབྲ།
 ཡིག་རྒྱུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་ཚོས་དྲུག་སྤྱིའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་འབྲུལ་འཁོར་ཐུབ་ན་ལེགས་ཤིང་
 བོགས་འབྱིན་དུ་འགྱུར།
 དེས་ཐོག་མར་ལུས་ཚོར་ལ་དོད་སྐྱེ། དེས་སེམས་ཚོར་གྱི་སྤོང་དུ་ལྷུ་བདེ་བར་འགྱུར་བས། དེས་མི་རྟོག་པ་རྩོལ་མེད་
 དུ་ཤར་ནས་ལྟོག་མཐོང་གི་རང་ཞལ་རྟོག་གེར་མཐོང་བར་འགྱུར་བས། དོད་སྐྱེ་བའི་འགོ་བརྒྱུམས་པ་ན་རྩོལ་བ་
 མི་སྤོང་བ་དང་། བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་ཚོ་སེམས་རྟོག་ཚོར་བདེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་ལྟོ་སྐྱེས་དང་རིག་པ་སྤྱིན་
 མཚམས་གྱི་བར་སྐྱང་ལ་གཏོད་ཅིང་། ཕྱི་ནང་གི་དབྱིངས་དང་བསྐྱེད་པས་བདེ་སྤོང་བྱུང་འཇུག་གི་རང་དོ་འགྱུར་
 མེད་དུ་ཤེས་པ་ནི་ཐབས་ལམ་གྱི་དགོས་དོན་ནོ།

La Phase de Perfection : Les Six Yogas de Sukhasiddhi

1. Le yoga de Tumo, « la Voie des Moyens ».

- La posture physique est celle des « six foyers ».
- Pratiquer « L'expulsion de l'air résiduel en neuf temps ».
- Vous êtes le corps lumineux de Sukhasiddhi, apparence vide, semblable à une fine tente de soie lumineuse. En son centre, à hauteur du nombril, est le lotus de feu, rouge à quatre pétales,
 - Au milieu, un **A** rouge et sur les quatre pétales : **Ha** à l'est, **Ri** au sud, **Ni** à l'ouest et **Sa** au nord, également rouges.
 - Les lettres sont disposées légèrement au-dessus du lotus.
 - À l'anus, méditer que, de **Yam**, émerge le mandala du vent, vert.
- 1. Pour commencer, faire une légère rétraction du souffle inférieur. Elle active le souffle qui, de l'anus, atteint le lotus au nombril, attisant sa rougeur dont on sent la chaleur. Le lotus se met alors à tourner senestrorsum. S'absorber intensément en cette expérience.
- 2. Ensuite, en appuyant légèrement le souffle supérieur, par la rétention « khajor » (Bouches Jointes), le **A** flamboie d'une vive flamme rouge, de la taille d'un pouce, dotée des trois qualités : sa sensation est chaude, sa nature est félicité.
- 3. Après quelques cycles respiratoires, la luminosité rouge du **A** attise les quatre lettres desquelles irradie le feu aux trois qualités. Il diffuse depuis le nombril et emplit tout le corps de chaleur et de bonheur. La diffusion irradie progressivement, d'abord depuis le nombril jusqu'au cœur, puis jusqu'à la gorge, et finalement dans tout le corps, qui est empli d'une luminosité rouge brillante – chaude et bienheureuse.
- Pendant toutes ces étapes, pratiquer la récitation mentale : **A ha ri ni sa**.
- Le souffle vase (kumbhaka) à quatre temps se pratique comme d'habitude.
- Bien que ce ne soit pas explicitement dit dans les traités anciens, il est excellent de pratiquer des yantra-yogas (trülkhor), qui sont une ramification générale des six yogas et un moyen pour amplifier leurs expériences.
- En pratiquant ainsi, vient d'abord une sensation de chaleur physique. Celle-ci invite la sensation de fusion-félicité de l'esprit. En celles-ci émerge sans effort l'état de non-conception, en lequel vipashyanâ voit clairement sa propre face.
- Ne relâchez pas l'effort quand l'expérience de chaleur commence et, lorsque l'expérience de bonheur apparaît, ne suivez pas ses sensations ou ses pensées de bonheur; gardez le regard et l'intelligence orientés vers l'espace inter-sourcilier. (En cette expérience,) on laisse fusionner les sphères interne et externe, reconnaissant ainsi sa propre face, l'immuable union félicité-vide.
- Tels est le propos et le bienfait essentiel de la Voie des Moyens.

།གཉིས་པ་སྐྱེ་ལུས་ནི།

སྤྱི་བོར་གང་ན་བཞི་བརྟེན་གསུལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱོམ་སེལ་ལ་གསོལ་བ་གོང་བཞིན་དུ་གྲགས་པ།

རང་ལུས་ལ་ཁའའའགྲོའི་སྟོང་ར་གསལ་བཏབ་པའི་ལྗེ་བར་པར་ཡིག་འབྲུ་སྐྱེ་བཅས་གསལ་བའི་འོག་ཏུ། ཚེས་
འབྲུང་བུ་གསུམ་གྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། རྩ་བ་གསང་གནས་སུ་ཟུག་ཅིང་གདེངས་ཀ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པའི
ནང་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཚུགས། ཡིདུགས་བཀའ་སྐྱོམ་སེལ་སེལ་རང་རང་གི་བདེ
སྤྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ།

སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་བུན་ལང་ལང་འཕག་འཕག་ཏུ་བསམ། འདི་རྣམས་མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་བརྟུང་སྟེ
འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྱུང་སེལ་སྤྱིང་རེ་རྗེ་སྐྱེ་དུ་སྤྱིང་རྗེ་དང་། འདི་རྣམས་སྤང་ནི་སྤང་། བདེན
ནི་མི་བདེན། སྐྱེ་མ་ཡིན། མི་ལམ་ཡིན་སྐྱེ་དུ་འབྲུན་པ་དུག་ཏུ་སྤྱང་།

རྒྱུད་འབྲུར་བརྟུང་ལ་ཡིད་བརླགས་བྱས་པས་ལྟེ་བའི་ཨ་ལས་འོད་འཕྲོས་ཡི་གོ་བཞི་ལ་ཕོག། །དེ་ལས་ཀྱང་འོད་
འཕྲོས་ཚེས་འབྲུང་ནང་གི་རིགས་དུག་ལ་ཕོག་པས་སྤྱིག་སྤྱིབ་ཉམས་ཆག་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱིས་
སྤྱངས་ཏེ་དེ་རྣམས་འོད་དུ་ལྷེ་ལྷེ་འདུག་པར་མོས།

འོག་རྒྱུད་བསྐྱེལ། བརྒྱུད་གཡོན་དུ་དུག་ཏུ་འཁོར་བར་བསམ། སེམས་ཚེས་འབྲུང་ནང་གི་རིགས་དུག་ལ་
གཏད་དེ། སྐྱེ་མ་མི་ལམ་གྱི་དུག་འདུན་དུག་པོ་གྲ།

ཐུན་འཛོག་པའི་ཚོ།

ཚེས་འབྲུང་གྱི་ནང་རང་ལལ་དུ་བཞག།

།ལྟེ་བའི་ཨ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་གི་ཚངས་བུག་ནས་ཐོན། ལྷའི་བུ་མོ་དཀར་དུངས། < བརྒྱ་ཟེར་
བ་དེ་ཡིན། > མཚུལ་ཆག < ཡས་ལྷགས་སྟེང་རི་མོ་དེ་ལ་ཟེར། > མིག་ལ་གྲིག་། ལྟེ་བ་
མན་ཚད་གོས་དང་བལ་ཞིང་གསང་སྟེའི་བརྒྱ་རྒྱས་པའི་བླ་གར་ཕོག་པས་བདེ་བ་བསྐྱེལ་ཏེ་ཟེའུ་འབྲུ་རྒྱུ་པ་ལས་བྱང་
སེམས་བདེ་བའི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་དྲངས། རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ལུས་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། རྒྱད་
པར་ལྟེ་བའི་ཡིག་འབྲུ་ལ་ཐིམ་པས་བདེ་བ་ཚོད་མེད་པ་སྤྱིས་པར་མོས་ལ་རྒྱུང་ལ་སྤྱོར་དུ་བརྟུང་།

དེས་རིགས་འབྲེལ་ཏེ། རྗེ་ཟེའི་བུ་མོ་སྤྱོར་ང། བུ་ཟེའི་སེར་སྐྱ། མིའི་དཀར་དམར། ལྷའི་དཀར་
སེར། གདོལ་པའི་སྤྱུག་ནག་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའང་གོང་བཞིན་དུ་དྲངས།

སྐྱེ་མའི་རང་བབས་བསྐྱངས་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱིས་ཁེངས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཐམས་
ཅད་བདེ་ཆེན་དུ་འཆར་བར་འགྱུར།

2. Le corps-illusion

- Méditer le Maître au sommet de la tête, sur le siège à quatre niveaux et, comme précédemment, lui adresser une prière.
- Imaginer :
 - son propre corps comme l'enceinte vide de la dâkinî ;
 - au niveau du nombril, le lotus avec les cinq lettres ;
 - en dessous, un chōjung-tétraèdre, blanc à l'extérieur, rouge à l'intérieur, sa pointe touchant le niveau secret, la base en haut.
 - À l'intérieur de ce chōjung sont tous les vivants des six migrations, chacun dans l'expérience de ses différents bonheurs et souffrances, expérimentant chaud et froid dans les état infernaux, faim et soif chez les esprits avides, etc.
- Méditer toutes ces expériences comme étant une illusion, sans essence, transparentes, flottantes, ondoyantes. C'est en saisissant leurs apparences illusoire comme réelles, c'est-à-dire dans l'illusion, que nous errons dans l'existence cyclique. En l'intense empathie de la profonde compassion (pour tout ceux qui s'y illusionnent), nous considérons ces apparences comme dépourvues de réalité, semblable à un mirage, à un rêve... Développer intensément et longuement la sensation de cette expérience.
- Ensuite, pratiquer la rétention du souffle d'union « bouches jointes » en continuant la récitation mentale. Alors, la lumière irradie du A au nombril atteint les quatre lettres autour et, de celles-ci, irradie un rayonnement lumineux qui atteint les six migrations à l'intérieur du chōjung. Il les purifie, dissipant toutes leurs négativités, voiles, manquement, ruptures et souffrances ; toutes deviennent comme une luminosité vibrante en le chōjung.
- Ensuite, par la rétraction du souffle inférieur, le lotus se met à tourner vivement senestrorsum. L'esprit tourné vers les six familles de vivants à l'intérieur du chōjung, cultiver encore intensément le rappel de la sensation d'illusion et de rêve.
- À la fin d'une session :
 - Le chōjung et son contenu se dissolvent d'eux-mêmes,
 - Puis la lumière irradie du A au nombril et sort par l'orifice de Brahmâ. Elle atteint une fille divine au teint blanc éclatant. Ses lèvres sont saillantes (se dit pour son lotus) et ses yeux sont pressants (se dit pour le dessin sur sa paupière). Elle est déshabillée en dessous du nombril. La lumière la pénètre par sa porte secrète, le bhaga de son lotus pleinement épanoui. La lumière stimule son plaisir, invitant bodhicitta de son calice excité, qui descend en flots de félicité. Me pénétrant par le sommet du crâne, il emplit tout l'intérieur du corps et se fond particulièrement se fond en les lettres au nombril, engendrant une félicité illimitée.
 - En cette expérience, retenir le souffle de « l'union bouches jointes », kumbhaka, bumchen (ou barlung).
 - Répéter cette séquence avec, pour le plaisir : une fille gandharva, bleue ; une fille brahmane, jaune pâle ; une fille humaine, rose ; une fille nâga, blanc-jaune ; et une fille marron foncé pour les hors castes.

དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱུ་མ་རང་ཤར། མི་ལམ་ཟིན་པ། རླུང་འབྱོར་པ། རྩོད་སྐྱེ་བ་རྣམས་དུས་
གཅིག་ཏུ་འབྱུང་།

དགོས་པའི་འདོད་ལའདྲི་ལས་ཆེ་བ་མེད་གསུངས་སོ།

།གསུམ་པ་རྗེ་ལམ་ནི།

རྒྱལ་སྤོང་གར་བསྐྱོམས་ལ་གསོལ་འདེབས་གོང་བཞིན་དང་། རླུང་པར་རྗེ་ལམ་ཟིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས་ཞེས་
གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ།

ལྟོ་བར་ < བདེ་རྩོད་གྱི་རང་ཉམས་ཅན > སྐྱེ། ཡི་གེ་ལྡང་བཅས་པ་གསལ་ལ།

ཨ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཡི་གེ་བཞི་ལ་ཕོག། །དེ་རྣམས་དྲག་ཏུ་འཕོར།

དེ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་བདེ་རྩོད་གྱི་རང་བཞིན་འཕྲོས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བསམ།

དེ་རྣམས་ཀྱི་བར་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་ལམ་ཡིན་སྐྱེ་བ་དུ་ན་པ་དྲག་པོ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྱུག་ལྟར་བྱེད་པ་སྐྱོར་དུ་
བཟུང་ལ་ཡིད་བརྩམས་བྱ།

རླུང་པར་སྤོང་དང་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ།

མཐར་ཡིག་འབྲུ་བཞི་ཨ་ལ་ཐིམ། ཨ་འོད་དུ་ཡལ་བར་བསམ་པའི་རང་གཉིད་འོག་པས་རྗེ་ལམ་ཟིན་ཅིང་། མ་
ཟིན་ན་གཉིད་དང་སྤང་བའི་བར་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཅིབ་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་ལམ་གྱིས་བོན་ཡིན་པས་འདི་ཀ་རྗེ་ལམ་དུ་འདུག་སྐྱེ་
དན་ཤེས་གིམ་ལྟོད་རན་པོ་བྱས་པས་མི་ཟིན་མི་སྲིད་དོ།

ཟིན་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་སྐྱོང་བ་ནི། ཉིན་པར་ཀུན་ཏུ་སྤང་བ་འདི་རྗེ་ལམ་གྱི་སྤང་བ། ལུས་འདི་འད་ཡིད་
ལུས་སུ་འདུག། །འདི་གཉིས་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་གང་བྱེད་བྱེད་ཡིན་སྐྱེ་བ་དུ། དེའི་སྤོང་བཅའ་བཟང་དན་
ཕན་ཚུན་སྐྱེ་ཚོགས་གོ་བསྐྱོལ་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་། ལྟ་སྐྱེ་ཡིག་འབྲུ་བྱས་མཚན་ལ་སོགས་པ་དེས་མེད་དུ་བསྐྱུར་ཞིང་།
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིན་མེད་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་འབྱོར་ས་ནས་རྗེ་ལམ་དུ་འདེད་ལྟར་
འབྱུང་དོ།

།དེ་ལ་གོམས་ནས་སྐྱེལ་བ་དང་སྐྱེལ་པ་སོགས་ཚོས་དུག་གཞན་དང་མཐུན་ཞིང་།

– Finalement, « laisser être », cultivant l'abandon tel quel (rangbap) en l'illusion. Tout le corps est rempli de grande félicité et en celle-ci, toutes apparences sont ainsi grande félicité.

Pratiquant ainsi, (d'un seul coup) l'illusion apparaîtra d'elle-même, les rêves seront expérimentés dans la lucidité, les souffles maîtrisés et la chaleur naîtra.

Cette pratique est le meilleur amplificateur de vertus. Dixit.

3. Le Yoga du Rêve

La saisie du rêve

- Comme précédemment, méditer le Maître en son cœur et lui adresser avec ardeur une prière, lui demandant d'inspirer la reconnaissance des rêves.

- Au nombril est clairement le lotus, expérience de chaleur-félicité, avec les cinq lettres.

- Du A, la lumière irradie et atteint les quatre lettres qui se mettent à tourner intensément.

- De celles-ci, une lumière rouge irradie et éclaire tout l'intérieur du corps. Sa nature est chaleur et félicité.

– Dans tous les intervalles, développer continuellement le sentiment ardent que « C'est un rêve ».

– Pratiquer ainsi avec la récitation mentale et la rétention du souffle « bouches jointes ».

– Particulièrement, le soir et au moment de se coucher, pratiquer ainsi « uniquement absorbé ».

- Finalement, les lettres se dissolvent en le A qui s'évanouit en lumière.

En s'endormant ainsi, le rêve sera reconnu. S'il ne l'était pas, considérer comme « graines de rêve » les pensées hypnagogiques que sont les expériences entre la veille et le sommeil. Pratiquant ainsi avec mesure, il est impossible de ne pas reconnaître le rêve.

Les entraînements

- Quand la saisie des rêves s'est stabilisée, pratiquer l'entraînement, se disant le jour que tout ce qui apparaît est apparences oniriques, que ce corps même est un corps mental, et que les deux étant dépourvus d'existence réelle, tout peut être fait. Des choses grandes ou petites, bonnes ou mauvaises, peuvent être transformées les unes en les autres et les corps de déités, syllabes germes et attributs **deviennent aussi changeant**. Sans saisie en ces expériences, demeurer équanime en la grande union. C'est l'entraînement. Pratiquant ainsi la journée, il en sera de même durant le rêve.

- Une fois familiarisé avec l'entraînement, pratiquer la multiplication, l'émanation et les autres aspects, conformément aux autres yogas.

ཡུལ་སྐྱང་ལྟ་བུ་བཤང་།

ཨའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡིག་འབྲུ་བཞི་དང་བཅས་པ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས། ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྤུམ་
སྤུལ་བཏབ་པ་བཞིན་སྤིལ་སོང་པར་བསམ་ལ་སེམས་གསལ་ལ་སྣོང་འཛིན་མེད་དུ་བཞག།

ཤག་ཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་གང་བལྟ་འདོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་རྣོ་གཤུར་དེ་ལ་ཨ་ལས་འོད་ཟེར་བྱུང་སྟེ་གསལ་
ལམ་གྱིས་ཐོག། དྲིའི་འོད་ལམ་ལ་ཕྱིན་ཏེ་ལྟ་བུ་བཤང་གོམས་ནས་དེ་ལ་སེམས་གཤང་པས་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་
ཐེབས་པར་འགྱུར་རོ།

དྲི་དག་གི་སྐབས་སུ་འང་མོས་གྲུས་གལ་ཆེ་ཞིང་གསོལ་འདེབས་གྱི་མཐའ་བསྐྱར་བ་སོགས་འདུལ་ཤེས་པར་བྱ།

ཁ་བཞི་པ་འོད་གསལ་ལ་ནི།

སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྣར་ལྟར་ལ་འོད་གསལ་ལ་ཟེན་པའི་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ།

ལྟེ་བར་བརྒྱ་ཡིག་འབྲུ་ལྟ་བཅས་ཁ་དོག་དཀར་པོར་གསལ།

རྒྱུང་དང་ཡིད་བརྒྱས་བྱས་པས་ཨ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས། ཡིག་འབྲུ་བཞི་འོད་དུ་འབར།

བརྒྱ་ཡིག་འབྲུ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་ཤེལ་དཀར་ལ་ཉི་ཟེར་ཐོག་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ནས་ཁོང་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་
ཁེངས། སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་སྤང་དཀར་མེ་རེར་གྱུར་པར་མོས་ལ་སེམས་གསལ་སྣོང་བཟོ་མེད་གྱི་རང་དུ་ས་
ལེ་རྟོག་གེར་ཡུན་རིང་དུ་བཞག།

ཤུད་པར་ཉིན་མོ་རྣམས་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ཨ་དཀར་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལས་སེམས་མ་ཡེངས་པར་གཏད། ལུབ་མོ་
དང་ལྷག་པར་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་དྲག་ཏུ་བསྐྱེམས་ལ་གསལ་ལ་འཛོག་མེད་གྱི་རང་མཛད་ས་བསྐྱུངས།

གཉིད་ལ་ཁད་པར་ཡིག་འབྲུ་བཞི་ཨ་ལ་ཐེམ། ཨ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སེམས་གཤང་དེ་རྟོག་པས་བར་མ་ཚོད་
པར་གཉིད་ཡོག་པས་འོད་གསལ་ལ་མི་འཆར་མི་སྲིད་ཅིང་། ཤར་ནས་འཆོར་མི་སྲིད་གསུངས། འོད་གསལ་
ལ་སྐབས་མཐུག་པར་གསལ་ཉམས་རྟོགས་གྱི་ཤུད་པར་སོགས་གནད་དང་དབྱེ་བ་སྤོ་མང་ཡང་། གཉིད་དུ་སོང་བའི་
ཚོ་སྣང་བ་གསལ་ལམ་མེད་པར་དེ་གི་དང་བཅས་པ་བྱུང་ན་འོད་གསལ་ཟེན་པའི་ཐ་སྐྱོད་བྱུང་ཅིང་། དེ་ལ་གོམས་ན་
ཉིན་པར་ཡང་རུབ་མེད་དག་སྐྱོར་གྱི་ཤུགས་གྱིས་དངས་པའི་གསལ་སྣོང་རྒྱན་པར་རང་ཤུགས་སུ་འཆར་བ་དེ་ཉིད་ནན་
ཏན་དུ་བསྐྱུངས་པས་ལྟར་དུ་ཉིན་མཚན་ཁ་སྐྱོར་གྱི་འོད་གསལ་ལ་དབང་འབྱོར་བར་འགྱུར་རོ།

La vision des apparences objectives

- *La luminosité du A se dissout avec les quatre lettres en une nature lumineuse qui emplît et gonfle tout le corps comme une baudruche, l'esprit demeurant sans saisie en la clarté vide.*
- *Au moment de s'endormir, on souhaite intimement voir une terre pure ou autre ; les rayons lumineux apparaissent du A et l'on y part en suivant la lumière.*
- *Ensuite, dirigeant l'esprit dans cette direction, on arrive à une expérience indubitable de leur mode d'être.*

Durant toutes ces phases, la dévotion est très importante, aussi convient-il à chaque fois de modifier la fin de la prière selon l'exercice du moment.

4. Le Yoga de la Claire Lumière

- *Faire comme précédemment l'union au maître, le priant intensément d'inspirer l'expérience de la claire lumière.*
- *Imaginer au nombril le lotus et les cinq lettres de couleur blanche.*
- *Par la pratique du souffle et de la récitation mentale, une clarté blanche irradie du A. Les quatre lettres flamboient de lumière et, du lotus et des lettres apparaît une luminosité semblable aux rayons solaires sur un cristal blanc.*

L'intérieur est entièrement rempli et tout, intérieur comme extérieur; devient une sphère lumineuse, blanche et vibrante.

Méditer ainsi, demeurant longuement, lucide, tout ouvert et abandonné, en la clarté vide sans artifice.

- *Particulièrement, le jour; contempler sans s'en distraire le A blanc, non né, nature de la conscience duelle. Le soir et spécialement au moment de l'endormissement, méditer intensément, cultivant l'éclat de la clarté sans conception.*
- *Sur le point de s'endormir, les quatre lettres se dissolvent dans le A. Contempler le A de nature lumineuse et s'endormir sans se distraire dans des pensées. Il est enseigné qu'il est alors impossible que la claire lumière ne s'élève pas et, une fois apparue, **qu'elle s'échappe.***

*Il est de nombreuses divisions subtiles de la claire lumière : fine, épaisse ; subtile, grossière ; de l'expérience, de la réalisation ; mais lorsque l'on s'est endormi, l'apparition de l'intelligence lucide en laquelle l'apparent est une clarté brillante se dit « reconnaître la claire-lumière du sommeil ». Si l'on s'y accoutume, par la force des **vertus nocturnes**, la clarté-vide et nue sera spontanément induite, même pendant la journée. En la cultivant avec persévérance, viendra rapidement la maîtrise de la claire lumière de l'union du jour et de la nuit.*

ལྷ་པ་འཕྲོ་བའ་ལ་གཉིས།

སྤྱང་བ་དང། ལས་ལ་སྤྱར་བའོ།

།དང་པོ་ནི། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱེད་གྱི་གསོལ་འདེབས་ཚིག་ཀྱང་བཞི་པའི་མཚམས། རྣམ་ཤེས་དག་པ་མཁའ་
སྤྱོད་དུ་འཕོ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བསྟུན།

རང་གི་ལྷེ་བའི་པར་ཡི་གོ་བཞི་བཅས་དཀར་པོར་གསལ་ལ་རླུང་དང་ཡིད་བརླས་གྱིས་སེམས་བསྟུ། སྤྱི་བོར་
བྲག་པ་འཕང་ལོ་ཙམ་ཏེ་ལེར་གསལ། ཡི་གོ་བཞི་འབྱུང་བ་བཞིར་མོས་ལ། རི་ཉལ་ཐིམ། ཉལ་ལ་ཐིམ།
ཉིས་ལ་ཐིམ། དེ་ཨ་ལ་སྟེ་འབྱུང་བ་སྤྱད་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྟུས། ཨ་དེ་འབར་ལ་ཁད་འདུག་པ་ལ།
འོག་རླུང་བསྟུན་པའི་རྒྱུན་གཤམ་སྤོ་ནས་རླུང་གཡོས། ལྷེ་བའི་ཨ་ལ་ཕོག་པས་སྤྱར་མདའ་ཚད་པ་བཞིན་
སྤྱི་བོའི་ཚངས་བུག་ནས་ཡར་རྒྱུངས་གྱིས་སོང། རྣམ་མཁའ་སྤྱི་མེད་དུ་ཡལ་བར་བསམ། ཐུན་རེ་རེ་ལ་དེ་
འདྲ་ཉེར་གཅིག་རེ་བསྟུར་ནས་ཉུགས་ཐོན་པར་སྤྱང།

ཐུན་འཛོག་པ་ན་རྣམ་མཁའ་ནས་ཨ་དཀར་པོ་ལམ་གྱིས་བྱུང། ཚངས་བུག་ནས་ལྷེ་བར་འཛིན་དང་ལྷན་པར་བབས་
པས་ལུས་ཚ་ཚེལ་གྱིས་བྱུང། སྤྱི་བོའི་བྲག་པ་སྤྲོ་ཚོགས་རྗེ་རྗེས་བཀག་པར་བསམ།

གཉིས་པ་ [ལས་ལ་སྤྱར་བ་] ནི། འཆི་ལྷས་དེས་པ་ཅན་བྱུང་ནས་འཆི་རླུ་སོགས་གྱིས་མ་བརྟོག་པའི་ཚོ། ཉེས་
བྲས་བཤགས་སྤོམ་བྱ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་དཀོན་མཚོག་ལ་ཕུལ་ཏེ་ཞེན་འཁྲིས་བྱེད་གྱིས་བཅད།

རྣམ་ཤེས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་འཕོ་བའ་བྲོད་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་སྤྱར་གྱི་དམིགས་པ་དེ་བསྟོོམ། དག་ཏུ་ཉི་ཀ་བྲག་པོ་
བཛྲོད་ཅིང་རང་སེམས་ཨ་ཡིག་རྣམ་མཁའ་དང་བསྐྲེལ་ལ་ཕྱིར་མི་དབབ།

འཆི་ཀ་མར་ལུས་གནད་སེང་གའི་ཉལ་སྟབས་གྱི་ངང་ནས་དེ་ལྟར་འཕོས་པས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་མི་འགྲོ་མི་སྲིད་
གསུངས། སྤྱི་ག་པོ་ཆེ་བཅོན་ཐབས་སུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནད་དོ།

མཁུན་རབ་ཚོས་རྗེའི་བྲིད་ཡིག་ན། སྤྱོད་བའི་སྐབས་ཡི་གོ་བཞི་མཁའ་འགྲོལ་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ། བད་འདབ་
འབྱུང་བཞིའི་དོ་བོར་མོས། ཨ་ཡིག་སྤྱར་ཞིང་འབབས། ལས་ལ་སྤྱོར་བའི་ཚོ་བད་འདབ་བཞི་མཁའ་འགྲོལ་
ཐིམ། དེ་བཞི་ཨ་ལ་བསྐྲེལ་ནས་སྤྱར་གསུངས།

5. Le yoga du transfert

Le yoga du transfert a deux parties : l'apprentissage et l'application.

L'apprentissage

Après le quatrième vers de la prière du Yoga du Maître, modifier le texte en « Inspirez le transfert de la conscience en le pur domaine ».

*Au nombril sont clairement le lotus et les quatre lettres, **blancs**.*

***Regrouper** l'esprit par (la rétention) des souffles et la récitation mentale.*

*Imaginer clairement l'ouverture au sommet de la tête **comme une roue**. Méditer que les quatre lettres sont les quatre éléments qui suivent la séquence de dissolution : le **Ri se dissout en le Ha**, le **Ha** se dissout en **Ni**, le **Ni** se dissout en le **Sa** qui (fond) en le **A**.*

*Alors que le **A** est sur le point de s'embraser, par la contraction du souffle inférieur, le vent souffle à partir des portes inférieures. Il touche le **A** au nombril qui, comme une étoile filante, sort par l'orifice de Brahmâ et s'élève jusqu'à s'évanouir en l'espace non-né.*

Lors de chaque session, on répète cette séquence vingt et une fois et l'on s'entraîne jusqu'à l'apparition des signes.

*Au moment de conclure la session, un **A** blanc apparaît dans l'espace. Il passe par l'orifice de Brahmâ et descend pesamment jusqu'au nombril, ce qui provoque une chaleur physique vibrante. On imagine (ensuite que) l'orifice du sommet de la tête est fermé par un double vajra.*

L'application effective

Lorsque les signes définitifs de la mort sont arrivés et qu'il n'est plus possible de la conjurer par des rituels tels que « tromper la mort » ou autres, on dévoile les fautes commises, on fait le vœu (de ne plus en commettre), on offre son corps et ses richesses au maître et aux « rares et sublimes » et on tranche ainsi totalement tous les attachements.

Avec le grand désir** de transférer la conscience en le pur domaine, on pratique la représentation précédente. **Avec la parole, faire des « Hik » forts et, mélangeant son esprit, la lettre A et l'espace, ne plus redescendre.

Il a été dit que si, au moment de la mort, on prend « la posture de sommeil du Lion » et que l'on fait ainsi l'éjection, il est impossible de ne pas aller en le pur domaine. C'est l'instruction cruciale permettant aux grands fauteurs d'atteindre l'état de Bouddha par un moyen puissant.

*Dans le manuel de Khyenrab Chöjé, lors de l'entraînement on imagine que les quatre lettres sont des dâkinis tenant un hachoir et un kapâla, et que les pétales du lotus sont en essence les quatre éléments. La lettre **A** est éjectée et redescend. Lors de l'application effective, les quatre pétales du lotus se dissolvent en les dâkinis qui se dissolvent en le **A** qui est ensuite éjecté.*

འབྲུག་པ་བར་དོན།

སྐྱམས་ལོ་འབྲུག་གསོལ་འདེབས་མཐར། བར་དོ་རྒྱལ་བ་ལོངས་སྤྱོད་འཛོལ་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བསྟུན།
ལྷོ་བར་བརྒྱ་ཡིག་འབྲུག་བཅས་པ་གསལ། རྒྱུ་དང་ཡིད་བརྒྱུས་བྱས་པས་ཨ་ལས་འོད་འཕྲོས། ཡིག་འབྲུག་
བཞི་དོ་བོ་ཡིག་འབྲུག་རྣམ་པ་ལྷ་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་གྲི་གྲུག་གཡོན་ཐོད་ཁྲག་བསྐྱམས་པར་
སྤྱར་པའི་སྤྱུ་ལ་ཕོག། འོད་དུ་ལྷེ་ལྷེ་འདུག་པར་མོས།

རེས་གསལ་ལ་རྟོག་མེད་རང་ཤར་གྱི་དོ་བོ་ལ་མ་ཡེངས་པར་ཅེ་རེ་འཛོག། འེས་ཡིད་བརྒྱུས་བྱ། ཡང་ཨ་
ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས། རྒྱ་གཞིའི་གསང་གནས་སུ་ཕོག་པས་བདེ་ཆེན་དུ་ལམ་ལམ་འདུག་པར་མོས།
དེད་གཞི་གི་སྐྱབས་རྣམས་སུ། ཨ་པར་ཤིན་པ་འདུག། ལྷོ་བར་ཐམས་ཅད་བར་དོའི་སྤང་བ། ལུས་འདི་ཡང་
བར་དོའི་ཡིད་ལུས། ཚོགས་དུག་གི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིང་བཞི་འདུས་པའི་ཕུང་པོར་འདུག། བདེན་པར་
གྲུབ་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་སྟེ་དུ་བསམ་ལ་ཅིར་སྤང་ཅི་གྲགས་ཐམས་ཅད་བར་དོར་ལམ་དུ་འཕྲེར།

ཡང་སྐྱབས་སུ། བར་དོ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱུས་ནས་ཕྱིན་ཆད་མངལ་སྐྱོམ་འགྲིམ་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱོལ་སྐྱེས་
དུ་བསམ་ལ།

རང་ལུས་སྤང་སྟོང་ལྷ་སྤྱོད་འཛོལ་ལྷ་བྱ། སྟོང་གཞལ་ཡས་ཁང། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་སྤང་བ་ལྷ། གྲགས་
པ་སྒྲགས། དུན་རྟོག་ཚེས་ཉིད་སྐྱོས་བྲལ་འོད་གསལ།

ཁྱེད་པར་མོད་དེ་ཞེ་སྤང་སྟེ་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དགྲེས་པ་དོན་ཤེ། མོ་དང་འདོད་ཆགས་སྟེ་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་མར་བསམ་ལ། མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་ན། མི་ལམ་ལྷ་སྤྱོད་རང་ཤར་མི་
འབྲུང་མི་སྲིད་ཅིང། དེ་བྱུང་ན་བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་སྤྱོད་འཛོལ་སྤྱོད་མི་སྲིད་གསུངས། དེ་ལྷ་བཞི་རིག་
དང་འདུན་པའི་ཤུགས་བཟང་ན་སྲིད་པ་བར་དོའི་འབྲུག་སྤང་ཤར་བའི་ཚོ། དང་པོ་ངོས་ཟེན། དེ་ནས་ལམ་
བསྐྱོམས་པས་སྤྲད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་བཟན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་རག་ལས་སོ།

6. Le yoga de l'état intermédiaire

- À la fin de la requête du Guru Yoga, changer le dernier vers en « inspirez l'obtention du Sambhogakâya du vainqueur durant le bardo ».

- Au nombril sont un lotus et les lettres-germe. Les quatre (sur les pétales) sont en essence des lettres germes, mais en aspect des dâkinîs à un visage, deux bras, la main droite portant un couperet et la gauche un kapâla de sang.

Par (la contraction) des souffles (inférieurs) et la récitation mentale, une lumière irradie du A et touche leur corps qui alors scintille.

Par moments, la non-pensée apparaît spontanément en la clarté. Demeurer tout ouvert, sans distraction en son essence.

Par moments, pratiquer la récitation mentale. Du A, une luminosité blanche rayonne, touche le lieu secret des quatre dâkinîs, qui demeurent alors étincelantes en la grande félicité.

- Durant ce temps, on pense « aya ! Je suis mort ! Toutes les apparences sont les apparences du bardo. Ce corps est le corps mental du bardo, toutes les apparences des six consciences elles-mêmes sont **agrégation des "quatre noms"**. Il n'est pas une seule chose qui soit réellement existante ! »

Pensant ainsi, tout ce qui apparaît et résonne **est intégré dans la voie** du Bardo.

D'autre part, on pense par moments « en cet état intermédiaire, je dois absolument devenir Bouddha et ne plus rencontrer la porte de la matrice. »

Notre corps est alors apparence vide, le corps de la déité, semblable à un arc-en-ciel ; l'environnement est son palais illimité ; les « **vivants contenus** » sont déités ; les sons sont leurs mantras et les pensées sont dharmatâ, la claire lumière libre d'élaboration.

Particulièrement, tous les hommes et les objets d'aversion sont Hevajra, et toutes les femmes et objets d'attachement sont Nairâtmyâ.

Si l'on s'entraîne longtemps à demeurer ainsi équanime, il est impossible que le rêve n'apparaisse pas comme le corps spontané de la déité. Il a été dit que si cela se produit, il est impossible de ne pas devenir Bouddha en le Sambhogakâya durant l'état intermédiaire.

Si maintenant nos pensées et aspirations sont fortes, lorsque surgiront les apparences illusives du bardo du devenir, elles seront d'abord reconnues puis, par la force de la pratique, ce sera la libération en cet instant.

– C'est pourquoi la racine de toutes les voies dépend du rappel et de la présence. –

ཁག་སྐྱུ་པ་རྗེས་ལ་གཉིས།

དངོས་དང་། བྱང་པར་གྱི་འཕྲོས་དོན་ནོ།

ཁང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི་ཐུན་མཐའ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་ན་བསྐྱོ་བ་བཀའ་རྒྱུ་མ་སོགས་དང་། མི་
ཤེས་ན་འདུ་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་སྐྱེ་དང་བྱང་པར་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱོན་ལས། འཕོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་བསྐྱོ་བ་དངོས་
དང་རྗེས་མཐུན་པས་རྒྱས་གདབ།

མཉམ་བཞག་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་གང་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིན་ཏུ་འདུག་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད། སྐྱུ་མ་རྗེ་ལས་
བར་དོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་དེ་དག་གི་དྲན་འདུན་རྒྱན་ཆགས་སུ་བྱ།

དགོ་སྐྱོར་ལ་གོལ་ས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཐེ་ཚོམ། སྐྱོམས་ལས། ད་རྒྱལ། འོག་ལྷ་སོགས་དུག་ལྟར་སྤང་།
དགོ་སྐྱོར་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྐྱོན་ཡོན་བཟང་དན་ལ་མེ་དོགས་དགག་སྐྱབ་སྤང་དོར་མི་བྱ་བར་བཏང་སྐྱོམས་སུ་
འཛོག། དགོ་སྐྱོར་གྱི་ཐོགས་འདོན་མཚོག་ཏུ་སྐྱོར་པ་མོས་གུས། དག་སྤང་། སྤིང་རྗེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐོགས་སུ་བྱེད་ཏེ་ཉམས་ལེན་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས། སྐྱོས་པ་ནང་ནས་ཚོད། འབྲུམ་པ་བུན་ལོང་དུ་ཞིག་
ཡོན་ཏན་ལུགས་ལས་འཆར། བྱུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།

ཁག་སྐྱུ་པ་བྱང་པར་འཕྲོས་དོན་གྱི་རྒྱུ་ལ་དུ་སྐྱོས་པ། བོད་དུ་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་བྲལ་ཚེན་པོ་ལ་ཉེ་བརྒྱུད་དུ་སྐྱུལ་
བའི་ཚོ་སྐྱབ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པས། སྐྱབས་སེམས་ཚང་མེད་བཞི་བྱ། སྐྱོན་དུ་སོང་ན་འདིར་མི་དགོས།

སྐྱུ་སྐྱུ་ལྟ་སོགས་བརྗོད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱོར་པར་སྐྱེད།

སྐྱོར་བའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གིས་དཔལ་དགུས་མཛད་རྗེ་རྗེ་
ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱར་གསལ་བའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་རྗེ་རྗེའི་རུ་བ་
མེ་རི་རྒྱུ་སྐྱོར་གྱི་ནང་དུ། སྐྱ་ཚོགས་པ་རྒྱ་འདབ་མ་འབྲུམ་ལྟན་གྱི་ལྷེ་
བར་བདུད་རྩི་འེ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཀུན་ནས་འབྱེད་ཞིང་ལོར་བུ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་

3 La conclusion

La conclusion comporte deux parties : le principal et une élaboration particulière.

Le principal

À la fin de chaque session des phases de génération et de perfection précédentes, faire la dédicace et les autres formules kagyama si elles sont connues. Autrement on fera une dédicace dans la pureté des trois mandalas, que ce soient des souhaits généraux du mahâyâna ou en particulier des souhaits (en lien avec la voie) d'union. Ainsi la partie principale de la pratique est-elle scellée par ces conclusions.

Quel que soit le yoga auquel on se consacre en méditation assise, que ce soit le corps illusoire, le rêve, le bardo ou les autres, il convient de cultiver pendant toutes les intersessions le rappel-attention, ceci continuellement, avec la détermination et le rappel propres à chacun.

Les causes contraires au développement de bienfaits sont les doutes, l'orgueil né de la méditation, les vues erronées... Les considérant comme du poison, les abandonner.

Les circonstances qui font obstacle au développement de bienfait sont les espoirs et les craintes vis-à-vis des qualités et des défauts, du bon et du mauvais ; sans essayer d'arrêter ou de réaliser, de prendre ou de rejeter, demeurer équanime.

Ce qui amplifie le développement de bienfaits est d'avoir ces compagnons d'exception que sont la dévotion sublime, la pureté des apparences et la compassion. En les joignant comme point essentiel à notre pratique, les élaborations prendront fin, les illusions disparaîtront comme la brume, les qualités s'élèveront naturellement et l'état d'union deviendra manifeste.

Une élaboration particulière

Si l'on souhaite accomplir la pratique de longue vie qui fut donnée comme une transmission proche à l'Omniscient Bodong Jikdrel, on entrera en refuge, développera bodhicitta et les quatre incommensurables. S'ils avaient été pratiqués auparavant, il n'est pas nécessaire de les répéter.

Génération

Par **Svabhâva** tous les dharmas sont purifiés en la vacuité.

DE L'ÉTAT vide, soi-même est instantanément le corps d'Hevajra Inné. En l'espace en face, à l'intérieur d'une enceinte vajra et d'un cercle de montagnes de feu, est un lotus multicolore à cent-mille pétales au cœur duquel est un océan de lait-amrita tourbillonnant, empli de

གཏམས་པའི་དབྱས་ན་ཡར། དཔག་བསམ་གྱི་སྤོང་པོ་ཡལ་ག་ལོ་
 འདབ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་གཡུར་བ་ལྷེམ་པའི་ལྷོ་བར། མེད་ཁྱི་བརྒྱ་རྒྱ་ཉི་
 གྱིལ་སྤུ་རའི་པགས་པའི་གདན་ལ། ཚུ་བའི་ལྷ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོ་བདེ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེ་མཛད་ག་དཀར་ལ་
 དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། ཞལ་གཙམ་སྤྱུག་གཉིས་གྱི་གཡམས་
 དམྱི་ཟུར་གཡམས་པའི་ཐད་ནས་གདན་ལ་བཙུགས་ཤིང་། གཡོན་ཚེ་
 གསུམ་གྱི་སྤྱུག་རྒྱ་སྤྱུགས་ཀར་གཏོང་པ། དར་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་
 རུས་པའི་སྤོང་བས་ཀུན་ནས་མཛེས་པ། ཞབས་གཉིས་ཚོགས་སུར་
 བསྐྱོལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་འཇའ་འོད་འབྱིལ་པའི་གུར་ཁང་ན་བཞུགས་པ།
 དཔལ་བར་ཨོ། མགྱིན་པར་ཨུམ་ སྤྱུགས་ཀར་རྩྱ། དེ་ལས་
 འོད་འབྲོས་ཡེ་ཤེས་པ་བརྗོད་མ་ལྟོང་ རྩེ་རྩྱ་བོ་རྩེ་ གཉིས་སུ་
 མེད་པར་གྱུར། སྤྲར་ཡང་སྤྱུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་གི་ལྷ་སྤྱུན་
 དངས། དབང་བསྐྱུར། སྐྱུ་གང་། སྤིམ་དག རྒྱའི་སྤྱུག་མ་
 ཡར་ལུད་པ་ལས་དགེས་རྗེར་སྤྲན་སྤྲེས་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དབུ་བརྒྱུ།

བསྐྱེད་

དབུ་བརྒྱུ

ཨོ་རྒྱུ་རྒྱ་གི་སྤུ་ཁ་སྤྱི་བརྗོད་ལྷ་རྩྱ་པ་རྩྱ་རྩྱ་སྤྱི་རྩྱ་སྤྱི་ རེ་བཞིན་བུ སྤྱི་ རྩྱ་
 ཨོ་བརྗོད་སྤྱེ་ཨུམ་རྩྱ། མས། དགྲ། རྩྱ་ རི་བར་དང་།
 ཨོ་བརྗོད་ཀུ་མ་གུ་ཅམ་རྩྱ་སྤུ་ཁ་ཨུམ་རྩྱ། གིས་མཚོང་།

multiples bijoux. En son centre s'élève l'arbre qui exauce les souhaits, avec des branches et un feuillage ployant sous les fleurs et les fruits mûrs. Au centre est un trône de lions, un siège constitué de lotus, lune et soleil ; sur une peau de krishnasâra est assise la dâkinî de sagesse, indifférenciée du Maître Source. Elle est blanche avec un éclat rouge ; un visage, deux bras. Sa main droite repose sur le siège, devant la hanche droite ; la gauche, au cœur, est dans le mudrâ du trident. Elle est magnifiquement vêtue de soieries, de bijoux et d'ornements d'os. Ses deux jambes croisées, accroupie, elle demeure dans une sphère de splendides arcs-en-ciel tourbillonnants.

Au front : **Om** ; à la gorge : **Âh** ; au cœur : **Hûm**.

De ceux-ci émanent des lumières, invitant la déité fondamentale – **Vajra samâjah**.

Jah Hûm Vam Hoh, indifférencié (du samayasattva).

De nouveau, la lumière du cœur invite les déités de l'initiation. Celles-ci confèrent l'initiation, emplissant le corps, purifiant les impuretés. Le surplus d'eau déborde et devient Hevajra Inné père-mère, couronnant notre tête.

Offrande

Om jñâna dâki sukhasiddhi vajra ârgham pratîccha svâhâ, *de même pour pâdyam puis Om vajra pushpé âh hûm, jusqu'à shabda*

Om pañca kâmaguna mahâsukha âh hûm

Mudrâs

Mudrâs

ལྔ

བཅུ་དྲུག་ལང་ཚོས་མཛེས་ཤིང་སྐྱེག། །བདེ་སྟོང་མཁའ་དབྱིངས་
དུངས་མའི་སྐྱ། །བཛོད་བལ་སྐྱེ་མེད་ངང་ལ་བཞུགས། །བདེ་
བའི་དངོས་གྲུབ་མ་ལ་བསྟོད། ། **ཅེས་པས་བསྟོད།**

ལྔ

ཕྱགས་ཀར་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་
མདངས་ཆགས་པའི་མཐར་སྐྱགས་སྟེང་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་པ་གཤམས་
སུ་འཁོར་བར་གྱུར། །

ཨོྲཱེ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཀེ་ལེ་སུ་ཁ་སི་རྩི་ཨཱུ་ཡུ་རྩི་ལྷོ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡུ་རྩི། །

ཅེས་ཅི་རུས་བརྒྱས་པས།

སྐྱགས་སྟེང་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས།
ཕྱི་ནང་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་བདེ་གཤམས་
རྣམས་ལ་ཤོག། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་རྗེ་ཕྱིན་ལྡན་ས། རོ་བཅུད་དུངས་
མ་ཐམས་ཅད་སྐྱེན་བྱེད་ས། ཡེ་ཤེས་ཏུ་ཀེ་ལེ་སྐྱེ་ལ་ཐིམ། དེ་ལས་
འོད་ཟེར་འཆི་མེད་བདུད་རྩི་འི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བབས། བདག་
གི་སྐྱེ་བོ་ཚངས་པའི་བྱ་གནས་མར་ཞུགས། ལུས་ཐམས་ཅད་མེར་
ཁེངས། ཚོ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྐྱིག་སྐྱིབ་
ཉེས་ལྷུང་འི་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱིས་དག།

འཆི་མེད་དུངས་མ་གསུམ་ལྡན་མཚོག་གི་སྐྱེལ་སྐྱེ་རྒྱལ་འཇུག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ། མཐར།

གོང་ལྟར་གྱི་མཚོན་ དང་ **ཨོྲཱེ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་** གིས་ནང་མཚོན་འབྲུལ།

Jodang

RAVISSANTE et gracieuse dans la jeunesse de vos seize ans ;
Votre corps quintessentiel est l'espace de félicité vide ;
Vous demeurez en l'ineffable nature du non-né ;
Accomplissement de la Félicité, je vous rends hommage !

Récitatif

SUR le mandala de la lune en son cœur est un **Hûm**,
blanc rougeoyant ; autour, la guirlande multicolore du
mantra tourne vers la droite.

Récitant cela autant que l'on peut :

**Om âh guru dâkinîyê sukhasiddhi âyur jñâna siddhim
mé prayaccha**

DES LUMIÈRES innombrables de différentes couleurs
émanent de la guirlande du mantra et atteignent tout,
extérieur et intérieur, habitat et habitants, ainsi que les
sugatas des dix directions. Elles invitent leur compassion,
influence spirituelle et tout ce qu'il y a de quintessence.
Elles se dissolvent en le corps de la dâkinî de sagesse,
duquel tombe un flot infini de lumière et d'amrita d'im-
mortalité qui nous pénètre par l'ouverture de Brahmâ,
emplissant notre corps, dissipant la totalité des actes néga-
tifs, voiles, fautes, chutes et souillures accumulés durant
nos vies dans le samsâra sans commencement.

*On pense que l'on a reçu la bénédiction permettant de réaliser le suprême et insur-
passable nirmânakâya doté des trois quintessences de l'immortalité.*

À la fin, on adressera comme précédemment les offrandes extérieures :

Mudrâs

**Om jñâna dâki sukhasiddhi vajra ârgham praticcha
svâhâ, de même pour pâdyam puis Om vajra pushpé âh hûm,
jusqu'à shabda et l'offrande intérieure avec Om âh hûm.**

འཇའ་ལུས་སྐྱབས་སྐྱོད་མི་ལོགས་པའི། །དྲངས་མ་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེམ་མའི་
 སྐྱེ། །འོད་གསལ་བདེ་ཆེན་ལོངས་སྤོང་རྫོང་གསལ། །སྤྱལ་མི་སྤྱོད་ལྷོད་
 རང་མ་བྱེན། །མཉམ་པར་བཞག།

།ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། །མདུན་བསྐྱེད་རྒྱུ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་གཤན་ཁྲི་དང་བཅས་པའོད་དུ་ལྷེ་མས།
 སོ་ལྟ། །རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་ལ་བའི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྐྱབས་གསུང་བྱུགས་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐིམ་པས།
 །དབང་བཞི་སྟོན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཐོབ། །གནས་སྐབས་བཞིའི་སྤྱིད་པ་དག་ཅིང་མཐར་བུག་སྐྱབ་བཞིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 པར་བསམས་ལ་རིག་པ་ཚོས་ཉིད་བྱ་ཚོལ་གྲལ་བའི་དང་དུ་ཅི་གནས་སུ་བཞག། །མཐར་བུང་འཇུག་གི་སྤྱད་ལྷོད་
 ལ་བསྐྱོར་བྱེད་བྱུང།

།སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་སྤྱལ་འཛི་ཚོས་སྐོར་ལ། །བདག་མེད་མའི་ནང་བྲིད་དང་། །ཕག་མོ་གསང་སྐྱབ་ཀྱི་སྐོར་
 སོག་མཁས་གྲུབ་ལྷུང་པོ་ཉིད་ལས་བྱོན་པ་རང་། །ཕྱིས་གཉན་སྟོན་ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གཟེར་
 གསུམ། །ལྟེ་བ་སྐྱེལ་འཁོར་སོགས་གདམས་རག་ཤིན་ཏུ་ཐབ་ཅིང་འདྲིལ་བའི་དམར་ཚོས་འགའ་ཞིག་གི་ནང་ནས།
 །དེང་སང་ཡིག་རྒྱུད་པལ་ཆེར་ཞིག་གི་ལུང་རྒྱན་དང་བྲིད་བརྒྱའི་ནང་ཚན་ཅོམ་ལས་ཆེར་མི་བཞུགས་ཀྱང་། །ཅུ་བའི་
 ཚོས་དུག་འདི་དང་ལྷག་ཆེན་དག་པ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡིན་ཞིང་།

མཁས་གྲུབ་ལྷུང་པོས་དཀའ་ཆེན་སྤྱད་པའི་གཅེས་ནོར་གསེར་ཚོས་འདི་ཉིད་ཆད་དུ་མོངས་པས་ཕྱིས་འབྱོན་སྐོར་བཟང་
 དག་གིས་རྒྱན་བསྐྱེད་པ་དང་། །འདིའི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཅུ་བའདདྲི་ཅོམ་ལ་འབད་པས་ཀྱང་གྲུབ་
 པ་གཉིས་བདེ་རྒྱག་ཏུ་བརྐྱས་པར་འགྲུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛི་ཐོག་གི་རེས་པའོ།

EN VOTRE corps d'arc-en-ciel,
Indestructible Corps Illusoire
Quintessence de l'inné,
Sambhogakâya, Claire Lumière
D'immense félicité.
Sukhasiddhi, veuillez m'inspirer.

Priant ainsi, le maître, génération en face – la dâkinî de sagesse –, fond en lumière et se dissout en nous, le yidam, nos corps, parole et esprit indifférenciés de ses corps, parole et esprit ; nous obtenons ainsi simultanément les quatre initiations, ce qui dissipe temporairement les voiles des quatre phases ; ultimement, nous obtiendrons les quatre corps.

• *Contemplation*

Nous laissons alors la cognition autant que possible en dharmatâ, la nature libre de tout effort.

• *Dédicace*

Finalelement le corps d'union s'élève et l'on récite dédicace et souhaits.

○ **Colophon**

En général, le cycle d'enseignements de la dâkinî de gnose Sukha est constitué des pratiques provenant du sage accompli Khyungpo, telles « les instructions ésotériques de Nairâtmyâ », « la pratique secrète de Vârâhî », etc. Ultérieurement, (la dâkinî) transmet au Grand Nyentôn les précieux enseignements regroupant ses instructions essentielles très profondes, telles que « les trois points essentiels de la phase de génération », « le chakra des émanations du nombril », etc. De nos jours, parmi tous ces écrits anciens, la plupart n'existent plus, à l'exception du lung et de fragments des « Cents instructions » des Jonang. Toutefois, la source (de ceux-ci) sont les Six Dharmas et le Mahâmudrâ, gnose immaculée.

Ces Enseignements d'Or, joyau du cœur, pour lesquels le sage réalisé Khyungpo traversa de grandes épreuves, furent ultérieurement préservés par Lobsang Dak alors qu'ils étaient menacés. Celui-ci ayant reçu la consécration de cette transmission, il s'efforça uniquement en cette pratique-source et obtint facilement les deux accomplissements. Ceci vérifie la promesse de la dâkinî de gnose :

།དད་བརྩོན་དམ་ཚིག་ལྷན་པ་ཡིས། །ལོ་ལོ་སྐྱོལ་བ་དུག་ཉིད་དུ། །རྫོང་འཆང་དངོས་འགྲུབ་གྱེད་པ།
།ཐབས་ལམ་སྦྱང་པོ་ཡིད་བཞིན་ནོར།

།བྲག་ས་མིར་མ་ཡིན་ཚོས་རྩལ་འདི། །འཕེལ་ཞིང་གནས་མིར་ཅི་རུས་སུ། །བཤའ་པའི་དགོ་བས་བདག་
གཞན་ཀུན། །བདེ་ཚེན་དངོས་གྲུབ་མཚོག་བརྟེན་ཤོག།

།ཅེས་པ་འང་ཐམས་ཅད་མ་འཕེན་གཟིགས་ཚེན་པོ་མ་རྩུ་གྲོ་ཤེས་ལུ་སྲ་ནས་ཚོས་རྩལ་འདི་སྦྱང་གི་ཐིག་ལེར་ཚོད་པའི་ཚོ།
མ་འཕེན་རབ་ཀྱི་མངའ་བདག་རྗེ་དཔོན་སློ་གྲོས་བཟང་པོའི་ཐུགས་བཞེད་ཀྱིས་རྟེན་བྱས་ཏེ། །སྲ་མའི་ལུང་ཐིག་
ཐུན་གྱི་རྩལ་དུ་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཚོས་དཔལ་སྤུངས་ཀྱི་གདན་སར་གྲིས་ཤིང་། །ཡིག་རྫིང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡང་
ཚང་བར་འདུས་གསལ་གྱི་ཁུལ་དུ་སྤེལ་བ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག། །མཇུག་ལོ།།

*Ceux qui ont confiance, diligence et samaya,
En un an ou six mois,
Réaliseront l'accomplissement de Vajradhâra.
Cette transmission est le 'joyau exauçant tous les souhaits' de la voie des méthodes.
J'ai exposé de mon mieux cette voie méconnue,
Afin qu'elle demeure et se développe.
Puissent, par cette vertu, moi et tous les vivants,
Réaliser le suprême accomplissement de Mahâsukha.*

Alors que le grand omniscient Mañjughosha versait cet enseignement en le tiglé de mon cœur; le maître en sagesse, le Seigneur Lodrö Zangpo fit le souhait de ce texte. Ainsi, Yönten Gyamtso, en sa résidence de Pelpung, mit par écrit les paroles du maître sous la forme d'un mémorandum. Cet écrit contient également le sens de l'esprit des « paroles essentielles ». Puisse-t-il apporter le bien à l'enseignement et aux vivants en se diffusant d'une manière claire. Mangalam.

Colophon - fév. 2017

*Ce sâdhana de la dâkinî de gnose Sukhasiddhi a été composé par Jamgön Kongtriül Lodrö Tayé (1813-1899). Un original en tibétain de ce texte se trouve dans la **Collection des textes Shangpa, vol. 3, p. 729**, (le présent extrait commence p. 733, après la prière à la lignée). Le sâdhana peut se pratiquer avec l'offrande de torma et la réception des initiations (voir addenda) extraites de l'initiation de Sukhasiddhi composée par Losel Tenkyong (Collection des textes Shangpa, vol. 2, p. 322).*

Ce texte a été traduit en français et mis en forme pour le chant par Denys Rinpoché et Dragyur Dzamling Künchab, le comité de traduction fondé par Kalu Rangjung Künchab. La traduction suit des règles de versification et de métrique régulières qui permettent de chanter le français suivant les airs traditionnels tibétains, conservant ainsi le souffle de leur inspiration.

© Rimay, Denys Rinpoché

*Ce texte est disponible auprès du Bureau du Dharma de Rimay. Ne pas le photocopier ni le transmettre de quelque façon que ce soit sans une autorisation écrite préalable.
Contacter : dharma@rimay.net*

Comme tout texte du Dharma, ce document est à traiter avec les plus grands soin et respect. Si vous n'en avez plus besoin, brûlez-le ou disposez-en proprement.

Illustration en couverture : Dâkinî Sukhasiddhi (tib. bde ba'i dngos grub)